

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus quarti scena secunda

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

- Ὅπως βιβάζεις, εἰ δεηθείμι ποτέ.
 Οἱ δ' ἐξετρέποντο, κῆκ' ἐδόκην ὄραϊ μ' ἔλ.
 ΚΑΡ. Καὶ κατεγέλων γ', εὐ οἶδ' ὄλ. ΔΙΚ. Κομιδῆ μὲν εἶ.
 840 Αὐχμὸς γδ' ὦν τ' σκθαλείων μ' ἀπάλεσεν.
 ΚΑΡ. Ἄμ' ἔχι νῦν. ΔΙΚ. Ἄνθ' ὦν ἐγὼ πρὸς τὸν θεόν
 Προσθιζόμενος ἦκω δικαίως εἰθάδε.
 ΚΑΡ. Τὸ τελευτῶν δὲ τί διύα; πρὸς τ' θεῶν,
 Ὅ φέρῃ μὲν σὺ τὸ παιδάειον τυπὶ; Φεράσον.
 845 ΔΙΚ. Καὶ τῶτ' ἀναθήσων ἐρχομαι πρὸς τ' θεόν.
 ΚΑΡ. Μᾶν ἐν ἐμνήθης δῆτ' εἰ αὐτὰ τὰ μεγάλα;
 ΔΙΚ. Οὐκ· ἀλλ' εἰρρήγῳς ἔτη τελακαίδικα.
 ΚΑΡ. Τὰ δ' ἐμβάδια; ΔΙΚ. Καὶ ταῦτα σινεχειμάζετο.
 ΚΑΡ. Καὶ ταῦτ' ἀναθήσων ἔφες ἐν; ΔΙΚ. Νη τὸν Δία.
 850 ΚΑΡ. Χαλεπιά γ' ἦκεις δᾶρα τὰ θεῶν φέρων.

ACTUS QUARTI

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΣ.

- Ὅμοι κακοδαίμων, ὡς σπόλωλα δέλωαι,
 Καὶ τελοκακοδαίμων, ἢ τερεάκισ, ἢ πεντάκισ,
 Καὶ δαδεκκάκισ, ἢ μυριάκισ. ἰδ. ἰδ.
 Οὐπω πολυφόρω συγκέκερμαι δαίμων;
 855 ΚΑΡ. Ἄπολλον Ἄποτροπάει, ἢ θεοὶ Φίλοι.
 Τί ποτ' ἐστὶν ὅ, π πέποιθεν ἄνθρωπος κακόν;
 ΣΥΚ. Οὐ γδ' ἄγετλιχ πέποιθα νωὶ περάγμαλα,

Ἄπ-

vf. 838. Ἐξετρέποντο] Lucio in Timone: οἱ δὲ πέρ-
 ρωθεν ἰδίως ἐτίραν ἐκτρέποντο, ὁμοειδήν καὶ ἀποτροπάειον
 διάμα ὄψομαι ὑποκομμάσεις τ' ἢ πρὸ πολλῶν σωτήρα καὶ
 εὐεργέτην αὐτῶν γεννημένον. Illi autem e longinquo mo-
 videntes, in aliam viam descedunt, existimantes se inauspi-
 catum & abominandum spectaculum visuros, si me cederant,
 qui non ita pridem eorum servator & benefactor fueram.
 Euripides in Medea vf. 561. πένηλα φεύει πᾶς τις ἐπαρ-
 δῶν φίλος. Pauperem omnes amici procul fugiant.

vf. 840. Αὐχμὸς] Scholiastes clare exponit: ἀλλ' ἦ τῶ,
 ἀπάθεια· μετατρέψῃ δὲ ἀπὸ τῶ σίτου· ὅταν γὰρ αὐχμὸς
 ἐπ' ἡνίκῃ ἦν τῶν σαρῶν ἀφρομύων, ἀφανίζῃται ὁ σίτος
 καὶ κατακαίεται· εἰρήνη δὲ πρὸς ὑπνοισιν, οἷον πυρῶν καὶ
 κωβῶν. αὐχμὸς ponitur pro pernicie sue interitu; per me-
 tarboram a frumento; cum enim spicis augmentum capienti-
 bus fecitas aut uredo supervenit, perit frumentum & com-
 buritur. Dicitur autem praeter expectationem sine inopinatio

[vascularum uredo] quasi tritici & bordei. In versione
 ulus sum nomine, quod & frumento convenit, & vasis
 acreis aut ferreis.

vf. 841. Ἄνθ' ὦν] Sophocles in Electra vf. 587. δίδαξον
 ἀνθ' ὅτι ταῦν αἰχίσια πάντων ἔργα θεῶν τυχάνεις·
 doce, quare nunc omnium turpissima facinora committas.
 Vid. in Acharn. vf. 285.

vf. 846. Μᾶν ἐν] Solebant vestes in quibus essent ini-
 tiari dedicare. Scholiastes ejus rei testimonium asserit
 ex Melandrio: παρῶν ἐστὶ ταῖς θεαῖς ἀνιρῶν καὶ τὰς
 σοφῶν τὰς μύσας, ἐν αἷς πόχαισι μνηστῆρες. Patrius mos
 est, ut deabus consecrarent vestes etiam mystae, in quibus
 essent initiati. Quia autem dixerat vir justus, se velle
 pallium suum dedicare deo; Chremylus dicit, alludens
 ad istum ritum: num ergo in illis es initiatus? Quasi di-
 cat: Num Pluti mysteriis initiatus, ei vis pallium dedicare,
 ut solet in Eleusiniis sacris fieri?

Ibid.

Vere firmos, si quando egerem.

Illi autem meum occursum & adspectum averfabantur.

CAR. Etiam deridebant te, fat scio. JUST. Omnino.

840 Nam rubigo, quae supellectilem meam ederat, me perdidit.

CAR. Sed jam non *amplius*. JUST. Quam ob rem ad Deum Jure huc veni, ut eum adorem.

CAR. Sed quid hoc detritum pallium sibi vult, obsecro, Quod puer tecum fert? dic mihi.

845 JUST. Hoc etiam ut Deo dedicem, ad eum venio.

CAR. Num haec ea vestis est, in qua initiatus es majoribus mysteriis?

JUST. Non; verum in ea alii annos tredecim.

CAR. Calcei vero? JUST. Et isti una perhiemarunt.

CAR. Ergo istos etiam dedicandos attulisti. JUST. Profecto.

850 CAR. Lepida sane dona ferens Deo, huc advenisti.

SCENA TERTIA.

SYCOPHANTA, CARIO, JUSTUS.

Hei, infortunatus ego! quam penitus perii miser.

HO terque quaterque infortunatus, & quinquies,

Et duodecies, & decies millies. Io! Io!

Quam magno infortunio sum merfus.

855 CAR. Apollo Averrunce, & Dii servatores!

Quid est quod huic homini evenit mali.

SYC. Annon vero intoleranda mihi nunc evenerunt mala?

Qui

Ibid. Μεγάλη] Subauditur vox *μυστήρια*, quam expressit infra vs. 1014. *μυστήριος* δὲ τοῖς μεγάλοις. Dicuntur autem *magna*, ad distinctionem *minorum* mysteriorum: prius enim initiari oportebat *minoribus* mysteriis, deinde ire ad *majora*, ut qui e Scholis trivialibus ad Academias proficiscuntur. Hac similitudine utitur Aeneas Sophista Epist. 17. ubi quendam suorum discipulorum ad maiora aspirantem commendat Dionysio Sophistae: δὴ ταῦτα καλῶν ἐπιτίθει τὸν εὐπορίαν γένεσθαι τῶ νόῳ. ἄλλως τὲ, ὅτι προτεταρομένῳ, καὶ τὸ πρὸς ἡμῖν καλῶν ἐπαρασκευῆ γένεσθαι, ἀπὸρον, ὡς Ἀθήνησιν οἱ τὰ μὲν καὶ μυστήρια προτεταρομένοι τὸ μεγάλων. Propterea spero rem bene successuram adolescenti; praecipue quia profectus est hinc praenitatus, & apud nos bonis artibus praeparatus, ut illi qui Athenis initiantur parvis mysteriis ante *majora*.

vs. 854. Πολυπόρρο] *Valido, vehementi*, metaphora a for-

ti & robusto vino, quod multum aquae admistum *ferre* potest, nec amittit bonitatem; ut si duobus vini poculis tria aquae pocula miscantur: & tunc dicitur vinum τὰ τρία φέρει καλῶς. ut in Equilibus vs. 1184. ἕξ τὸ πρῶτον κεκραμένον τρία καὶ δύο, deinde alter, postquam gustavit: ὡς ἴδου, ὃ ζῶν, καὶ τὰ τρία φέρει καλῶς. Cape & *mixturam*, ut *hibas*, per tria & duo pocula faciam. Alter: ὁ Juppiter, quam suave est vinum, & facile fert tria aquae pocula!

Ibid. Συγκραταίμεν] Manet in metaphora, & se ipsum instar aquae dicit commixtum esse cum infortunio quasi cum forti vino. Sophocles in Antigona vs. 1316. ἄλλῃ ἕξ τὸ πρῶτον δεικνύει δὲ συγκραταίμεν δύο. Heu! heu! miser ego sum, & gravibus merfus malis. Idem in Ajace vs. 900. τὴν δειλίαν τινος δόξα μὲν νόμον ἔστω Τεμεσσαίαν, δειλίαν τὴν δὲ συγκραταίμεν. Video infelicem puellam, captivam Temessam ejulatu confosam.